

10/331

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
TBMM
GRUP BAŞKANLIĞI

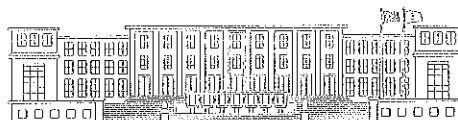
Sayı : 2997
Konu :

16/10/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak, sorunların çözümüne yönelik alınabilecek tedbirlerin ve yapılabilecek düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını Milliyetçi Hareket Partisi grubu adına saygılarımla arz ederim.

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin en değerli ihraç ürünlerinden olan fındığın, bölge için başka alternatifi de rakibi de yoktur. Son 5 yıllık ortalama veriler dikkate alındığında ülkemizin fındık üretimi dünya üretiminin %65-70'i civarındadır. Üretimden ihraç aşamasına kadar sektör yaklaşık 8 milyon kişiyi ilgilendirmektedir. Türkiye, fındık üretimi için uygun hava koşullarına sahip bir kaç ülkeden biridir. Dünya fındık ihracatının son 5 yıllık ortalaması dikkate alındığında kabuklu fındık üretiminin %75'ini Türkiye gerçekleştirmektedir. Ticari değeri yüksek olan tarımsal ürün ihracatımızda yaklaşık % 15-20'lik payı olan fındığın en önemli özelliklerinden birisi, ülkemize getirdiği döviz girdisinin tamamını milli kaynaklardan sağlamasıdır.

Fındıkta, üretim, ticaret ve tüketim odaklı ciddi sorunlar yaşanmaktadır.

Fındık üreticisi, girdi maliyetlerinin yüksekliğinden dolayı üretim maliyetini karşılayamama endişesi yaşamaktadır. Fındık üretim maliyetlerinin en önemli unsuru gübreleme, ilaçlama ve toplatma işçiliğidir. Küçük üreticiler serbest piyasanın çarpık işleyişi içinde tüccarın hatta tek alıcı olan yabancı bir firmanın insafına bırakılmıştır. Fındık üreticisi her geçen gün yoksullaşmıştır.

Türkiye; fındık tarımında üretim ve ihracat bakımından dünyada birinci sırada yer almasına rağmen maalesef, elindeki bu hazinenin farkında değildir. Bu üründen hem vatandaşlarımız hem de devlet, arzu edilen ölçüde yararlanamamaktadır.

Her yıl rekolte değişikliği ile arz fazlası arasında çiftçi ezilmektedir. Bizim fındığımızı kullanan Avrupalı fındığın kaymağını yerken ülkemiz hâlen natürel fındık ihracatıyla yetinmektedir. Fındık üreticisi ise ne emeğinin karşılığını alabilmekte ne de geleceğe dair iyimser bir beklenti içerisinde olabilmektedir.

Türkiye'de dekar başına üretim ABD ve Gürcistan gibi üretici ülkelere göre daha düşüktür. Türkiye'de 5 yıllık dönemde (2012-2016) dekara fındık verimi 77 kg'dır. FAO'ya göre 2010-2014 yılları arasında dekara fındık verimi Türkiye'de 107 kg iken ABD'de 285 kg, Gürcistan'da 184 kg, İtalya'da 151 kg ve İspanya'da 110 kg'dır.

TMO piyasaya müdahale etmekte geç kalmakta, birçok ilçede hizmet verememekte veya sınırlı şekilde vermektedir.

Devlet, tekelleşmenin önüne geçmede ve fiyat belirlemede etkin olmalıdır. Bu anlamda güçlü bir uzman müdahale kurumuna ihtiyaç vardır.

Ancak güçlü bir müdahale kurumuyla, çiftçinin mağduriyetinin önüne geçilebilecektir.

Lisanslı depoculuk geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

Rekabet Kurulu her şey bu kadar açık seçik ortadayken tek alıcıya karşı gerekli müdahaleyi yapmalıdır.

Karadeniz bölgesinde fındığın işlenerek katma değerinin yükseltilmesine dönük özel sektör yatırımlarının desteklenmesi gerekmektedir.

2017 yılı Ağustos ayında Dolar 3,52 TL iken bugün itibarıyla %65 artarak 5,80 TL olmuştur. Dolardaki bu artış, tarımsal girdi fiyatlarını çok yükseltmiş, üreticinin belini bükümüştür.

Geçen yıl TMO alım fiyatı 10 TL (levant kalite) olduğuna göre, dolardaki artış dikkate alınarak bu yıl en az 16,5 TL olmalıdır. Fındığın önemli bir kısmı ihraç edildiğine göre ve dolar cinsinden ihraç fiyatları değişmediğine göre kurdaki artışın TMO alım fiyatına yansıtılması yerinde olacaktır.

Her yıl ürün ortaya çıktığında, çiftçi mağdur olmaya başladığında fındık konuşup, günübirlik çözümler sunmak yerine fındık piyasasındaki yapısal sorunların kalıcı bir şekilde çözülmesi hayati önem taşımaktadır.

TBMM, bu konuyu araştırmalı ve sistematik bir çözüm bularak, uygulamaya koymalıdır. Türkiye için hem ekonomik hem de toplumsal bir değere sahip olan fındığın yerini tutacak başka bir ürün bulunamayacağının farkına varılarak, fındık üreticilerinin sorunlarının çözülmesi, mağduriyetini giderilmesi için alınacak önlemlerin tespiti için Meclis araştırması açılması yerinde olacaktır.